

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Tos/41/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117011866
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emil Dubňanský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8117011866.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Dubňanského a sudcov JUDr. Jaroslava Bugeľa a JUDr. Petra Farkaša na neverejnom zasadnutí konanom dňa 28. decembra 2017, v trestnej veci ods. U. E., o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov sp. zn. 6PP/27/2017 zo dňa 23. októbra 2017, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. z a m i e t a sťažnosť odsúdeného U. E..

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 6PP/27/2017 zo dňa 23. októbra 2017 bol podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 415 ods. 1 Trestného poriadku zamietnutý návrh odsúdeného U. E., nar. XX.X.XXXX v V. o podmienočné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 23.6.2014, sp. zn. 6T 94/11 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 5.3.2015, sp. zn. 6To 48/14 v trvaní 4 (štyroch) rokov.

Proti tomuto uzneseniu ihneď na verejnom zasadnutí podal sťažnosť odsúdený, ktorú bližšie do rozhodnutia nadriadeného súdu neodôvodnil.

Na základe tejto sťažnosti krajský súd preskúmal podľa § 192 ods. 1 Tr. poriadku správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a zistil pritom, že sťažnosť odsúdeného nie je opodstatnená.

Prvostupňový súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že sú síce splnené formálne podmienky, ale materiálne podmienky na podmienočné prepustenie z výkonu trestu tohto odsúdeného splnené neboli, pretože odsúdený svojím správaním počas celého doposiaľ vykonaného trestu nepreukázal polepšenie. Svoje úvahy opiera okresný súd o tú skutočnosť, že napriek dobe doposiaľ vykonaného trestu odsúdený svojou vlastnou aktivitou, ktorú možno objektivizovať najmä cez disciplinárne odmeny nepreukázal polepšenie, nakoľko bol len raz disciplinárne odmenený. Plnenie si základných povinností vo výkone trestu je nevyhnutnou podmienkou ako samotnej adaptácie, tak aj celého priebehu výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený je vo výkone trestu odňatia slobody vyše dva a pol roka, a teda jeho správanie vo výkone trestu a udelenie jednej disciplinárnej odmeny je skôr výrazom prispôsobenia sa samotnému režimu výkonu trestu a nie prejavom jeho vyššej aktivity plnenia si svojich povinností a polepšenia sa. Nemožno teda urobiť záver, že odsúdený sa polepšil a že možno od neho očakávať že bude dodržiavať zákonom stanovené normy správania sa a viesť život riadneho občana.

V prieskumnom konaní sťažnostný súd zistil, že odsúdený v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody uložený mu rozsudkom Okresného súdu Prešov z 23.6.2014 sp.zn. 6T/94/2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 5.3.2015 sp.zn. 6To/48/2014 za zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Trestného zákona a iné, a bol mu uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní štyroch rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Zároveň bol zrušený výrok o

trese odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia uložený mu rozsudkom Okresného súdu Prešov sp.zn. 2T/59/2011 z 9.1.2012.

Ako vyplýva so spisového materiálu ods. U. E. sa domáha podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko má dňa 22.06.2017 odsedené dve tretiny trestu, pričom svoje trestné činy dávno olutoval a bude už viesť riadny život.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zák., súd môže odsúdeného podmienenčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podmienenčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody znamená podstatnú zmenu spôsobu jeho výkon, a preto by mala byť umožnená len odsúdeným, u ktorých je reálny predpoklad, že uložený trest splní svoj účel aj bez potreby jeho celého výkonu v ústave. Súd preto musí skúmať všetky okolnosti svedčiace o možnostiach prevýchovy odsúdeného a jeho správanie vo výkone trestu odňatia slobody.

Z pojatia trestu ako účelovej sankcie vyplýva, že pokiaľ doposiaľ vykonanou časťou trestu bol dosiahnutý účel trestu sledovaný zákonom, je ďalší výkon trestu nepotrebný a taktiež neodôvodnený. Aj keď súd pri ukladaní trestu prihliada k možnostiam nápravy páchatel'a, nie je možné vždy presne predvídať, ako sa u jednotlivých páchatel'ov prejaví jeho výchovný účinok. Z chovania odsúdeného a z jeho postoja k plneniu si povinnosti v dobe výkonu trestu môže byť zjavné také polepšenie, že ďalší výkon trestu nie je potrebný a môže byť prepustený na slobodu. Podmienenčné prepustenie je významným prostriedkom dovŕšenia prevýchovy a resocializácie odsúdeného a neznamená teda ukončenie tohto procesu, ale pokračovanie prevýchovného a resocializačného procesu v iných podmienkach (na slobode).

Zmysel tohto inštitútu nie je v tom, že za dobré chovanie, prípadne za plnenie si svojich povinností vo výkone trestu bude odsúdený automaticky prepustený po odpykaní si zákonom stanovenej doby, bez zreteľa k účelu trestu. Nevyhnutným predpokladom pre podmienenčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je aj pozitívna prognóza budúceho správania sa odsúdeného.

Z hodnotenia odsúdeného z ÚVV a ÚVTOS V. sťažnostnému súdu vyplýva, že z dôvodu závažnejšej trestnej činnosti, kriminálnej anamnézy, chýbajúceho odborného vzdelania, dlhodobej absencie stáleho zamestnania a nepriaznivej finančnej situácie pred nástupom do výkonu trestu, vyplýva nepriaznivá resocializačná prognóza - riziko sociálneho zlyhania vysoké. Na základe uvedeného odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienenčné prepustenie, z ktorého dôvodu riaditeľ ústavu odporúča odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody podmienenčne prepustiť s dohľadom.

Sťažnostný súd zastáva názor, že len samotné plnenie príkazov a nariadení vo výkone trestu odňatia slobody a dodržiavanie väzenského poriadku nie je samo o sebe, bez splnenia ďalších okolností, postačujúce na dosiahnutie materiálneho predpokladu uvedeného v § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona. Odsúdený sa takýmto správaním len adaptuje na podmienky výkonu trestu odňatia slobody a v prípade nedodržiavania stanoveného ústavného poriadku sa vystavuje hrozbe uloženia disciplinárneho potrestania, ako tomu bolo aj u tohto odsúdeného.

Na naplnenie materiálneho predpokladu pre podmienenčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody sa vyžaduje predovšetkým aktívny prístup a postoj odsúdeného, z ktorého možno vyvodit' polepšenie sa a v budúcnosti očakávať, že si odsúdený z výkonu trestu vzal ponaučenie a bude dodržiavať zákonom stanovené normy správania sa a viesť riadny život. Podľa názoru sťažnostného súdu odsúdený svojím správaním vo výkone trestu odňatia slobody nepreukázal taký stupeň polepšenia, že od neho možno dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Preto záver okresného súdu, že odsúdený po materiálnej stránke nespĺňa predpoklady na podmienenčné prepustenie je správny.

Záverom ešte sťažnostný súd dodáva, že materiálnu podmienku možnosti očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život v zmysle § 66 ods. 1 písm. b/ Trestného zákona je potrebné i v tomto prípade skúmať aj pri zohľadnení okolností predchádzajúceho života odsúdeného, vrátane jeho skorších

odsúdení, pričom podľa odpisu z registra trestov je zrejmé, že odsúdený má v ňom 11 záznamov a bol viackrát vo výkone trestu odňatia slobody, pričom bol aj podmiennečne prepustený, avšak z dôvodu nevedenia riadeného života (páchanie ďalšej trestnej činnosti) bol nariadený výkon zvyšku trestu.

Podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy. Takouto okolnosťou, ktorá má pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení význam, je podľa odbornej literatúry, ako aj bohatej rozhodovacej praxe súdov, aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného, vrátane jeho trestnej činnosti.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti preto ani sťažnostný súd nemal za to, že odsúdený splnil materiálne podmienky uvedené v § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona potrebné pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a z tohto dôvodu nevyhovet sťažnosti odsúdeného.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.